

2017

RAPORT ANUAL

Asociația de Ecoturism din România

aer

Asociația de Ecoturism
din România

CUPRINS

Parteneri și finanțatori	4
2. MEMBRI AER.....	6
3. DESPRE AER PE SCURT.....	7
4. DEZVOLTAREA DE PRODUSE ȘI DESTINAȚII – PROIECTE IMPLEMENTATE ÎN 2017	8
4.1. Sălbăticie în Carpați – bogăție pentru oameni	9
4.2. Unitatea de management a destinației (UMD), factor cheie în dezvoltarea locală durabilă prin ecoturism.....	11
4.3. Meserii frumoase în destinații frumoase	13
4.4. Țara Hațegului – Retezat: destinația ecoturistică de excelență a României	15
4.5. Ecoturism de la cifre la fapte.....	17
4.6. Colecția de hărți Discover Eco-Romania – Zenith Maps.....	19
5. CONȘTIENTIZARE	20
6. ADVOCACY	20
7. CERTIFICARE ÎN SISTEMUL „ECO-ROMÂNIA”	22
8. INFORMARE & MARKETING	24
8.1. Materiale publicate	24
8.2. Excursii de informare.....	26
8.3 Parteneriate pentru promovare	27
8.4. Mediul online.....	27
8.5. Târguri de turism	28
9. STATISTICA TURIȘTILOR LA NIVELUL MEMBRILOR AER.....	30
10. SITUAȚIA FINANCIARĂ (BUGETUL) PE ANUL 2017	33
11. ECHIPA NOASTRĂ ÎN 2017	35

AER este membru în următoarele organizații

Asociația Națională a Agențiilor de Turism
Danube Competence Centre
ECOTRANS
Federația Patronatelor din Turismul Românesc
The International Ecotourism Society

Parteneri AER

Ministerul Turismului
Geoparcul Dinozaurilor – Țara Hațegului
Parcul Național Călimani
ROMSILVA – Direcția Ariei Protejate
Zenith Maps

Parteneri în cadrul proiectelor implementate

Asociația de Ecoturism Țara Dornelor
Asociația de Turism Retezat
Asociația EcoLogic
Asociația Ecotur
Asociația Mioritics
Asociația pentru Dezvoltarea Turismului Social și de Sănătate
Asociația Ținutul Zimbrului
Centrul pentru Ariei protejate și Dezvoltare Durabilă Bihor
CIPRA Elveția
ECOTRANS
Organizația GeoEcologică ACCENT
ProPark – Fundația pentru ariei protejate
RNP ROMSILVA Administrația Parcului Natural Vânători Neamț RA
WWF Elveția
WWF România

FINANȚATORI

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Mulțumim tuturor finanțatorilor ce ne-au sprijinit să derulăm activitățile propuse pe parcursul anului 2017 și în anii precedenți! Totodată mulțumim tuturor partenerilor de la nivel local și național care au contribuit la realizarea acțiunilor și obiectivelor noastre!

2. MEMBRI AER

Furnizori de servicii ecoturistice:

Absolute Carpathian	DiscoverRomania	Pensiunea Kalnoky
Active Travel	Explore Romania	Pensiunea La Roată
Apuseni Experience	Green Village Resort	Pensiunea Mosorel
Asociația Mioritics	Hilde`s Residence	Pensiunea Tradițional
Beyond Dracula	Inter Pares	Casa
Carpat Bike	Liliac Winery	Phototour
Carpathian Nature Tours	Mocănița de pe Valea	Popasul Hunea
Casa Alexandra	Vaserului	Tioc Nature & Study
Casa dintre Sălcii	My Romania	Travel
Centrul Ecvestru Daksa	Noroc Romania	Tymes Tours
Cincșor. Case de oaspeți.	Outdoor Experience	SC Tyto Alba SRL
Transilvania	Pensiunea Bio-Haus	Villa Abbatis
Delta Travel	Cioran	Wanderlust Tour
Descoperă Delta Dunării	Pensiunea Copșamare	Wild Carpathia Adventure

Consultanță în turism și dezvoltare durabilă:

Andrei Blumer	Daniel Secărescu
Călin Hodor	Erika Stanciu
Cerasela Barboni	LumeaMare.ro
Cristiana Pașca	Mirela Feneș

Organizații de dezvoltare durabilă și conservarea naturii:

Asociația de Turism Retezat	Fundația ADEPT
Asociația Ecouri Verzi	Organizația GeoEcologică Accent
Asociația Tură în Natură Sibiu (ATINS)	Societatea Ghizilor și Liderilor Montani -
CAPDD Bihor	Carpați
Ecotop Oradea	WWF România

Membri onorifici:

Alcibiade Kivu	Christoph Promberger
Colin Shaw	

Membri validați la Adunarea Generală din 2017

Beyond Dracula	Villa Abbatis
SC Tyto Alba SRL	

Membri excluși:

-

Membri retrași:

[Centrul de Ecologie Montană](#)
Pensiunea Anelize

3. DESPRE AER PE SCURT

Ecoturismul în accepțiunea AER

Ecoturismul este o formă de turism în care turistul dorește să fie în natură și să admire tradițiile locale din zonele naturale. Ecoturismul respectă natura și cultura locală și mai mult, contribuie la dezvoltarea comunităților locale și conservarea naturii. Ecoturismul are un impact redus asupra mediului și reușește să comunice atât turiștilor cât și localnicilor valorile naturale și culturale ale zonelor vizitate.

Înființată în 2003, Asociația de Ecoturism din România (AER) a promovat conceptul de parteneriat în procesul de dezvoltare și promovare a ecoturismului în România. Astfel, AER a reușit să realizeze un parteneriat între agenții de turism, pensiuni, administrații de arii protejate, asociații de turism, organizații neguvernamentale de dezvoltare locală și conservare a naturii și administrații publice locale sau naționale. Prin urmare, AER îmbină într-o manieră novatoare sectorul public și cel privat într-un parteneriat pentru conservarea naturii și turism.

Misiune

AER are misiunea de a promova și dezvolta ecoturismul pentru a contribui la conservarea naturii și a veni în sprijinul comunităților locale din zonele cu valori naturale. În acest fel, AER contribuie la creșterea calității serviciilor legate de ecoturism și promovează natura ca element esențial al imaginii turistice a României.

Obiective

1. Dezvoltarea și promovarea unei rețele de destinații de ecoturism la nivel național.
2. Dezvoltarea serviciilor ecoturistice și a infrastructurii în destinațiile ecoturistice din România.
3. Crearea și promovarea unei imagini bine definite a României ca destinație ecoturistică la nivel internațional.
4. Creșterea numărului de clienți pentru membrii AER și pentru alți furnizori de servicii ecoturistice cu produse certificate în sistemul Eco-Romania.

Activitatea AER se compune din patru mari domenii de lucru:

- dezvoltarea de produse și destinații de ecoturism;
- conștientizarea la nivel național a importanței dezvoltării ecoturismului;
- implementarea programului de evaluare și certificare în ecoturism "Eco-Romania";
- promovarea la nivel național și internațional a produselor de ecoturism și a destinațiilor de ecoturism.

Desigur că aceste patru domenii de lucru, cât și activitățile specifice lor, sunt relaționate între ele, acestea neputând fi tratate la nivel individual.

4. DEZVOLTAREA DE PRODUSE ȘI DESTINAȚII – PROIECTE IMPLEMENTATE ÎN 2017

Această componentă a fost realizată pe parcursul anului 2017 prin intermediul a patru proiecte și o activitate realizată în regim de parteneriat, descrise în cele ce urmează:

- 4.1. Sălbăticie în Carpați – bogăție pentru oameni
- 4.2. Unitatea de management a destinației (UMD), factor cheie în dezvoltarea locală durabilă prin ecoturism
- 4.3. Meserii frumoase în destinații frumoase
- 4.4. Țara Hațegului – Retezat: destinația ecoturistică de excelență a României
- 4.5. Ecoturism de la cifre la fapte
- 4.6. Colecția de hărți Discover Eco-Romania – Zenith Maps

4.1. Sălbăticie în Carpați – bogăție pentru oameni

Perioada de implementare

1 septembrie 2013 – 30 aprilie 2017

Problema de fond

Există o preocupare din ce în ce mai mare la nivel internațional pentru constituirea unor zone extinse de sălbăticie (*wildernes areas*) care să asigure condiții specifice de management și conservare. În momentul de față în România nu există nicio zonă de sălbăticie oficial recunoscută. Cu toate acestea, managerii de arii protejate din sud-vestul României recunosc prezența unor nuclee de sălbăticie în cadrul ariilor protejate ce le administrează, așa cum au fost ele identificate și în planurile de management.

Scopul proiectului

Dezvoltarea durabilă și crearea unei zone de sălbăticie în Carpații de sud-vest

Obiectivele specifice

- Crearea condițiilor pentru o rețea funcțională de zone de sălbăticie în 5 arii protejate din sud-vestul Carpaților prin îmbunătățirea managementului, creșterea capacității managerilor ariilor protejate, conștientizare în cadrul actorilor cheie de pe plan local.
- Promovarea și sprijinirea dezvoltării locale și regionale durabile în relație cu promovarea zonei proiectului ca una din zonele de sălbăticie de top din Europa, inclusiv dezvoltarea acesteia ca parte a rețelei naționale de destinații de ecoturism.
- Sprijinirea actorilor cheie de pe plan local (administratorii de arii protejate, autorități publice locale și județene) să elaboreze o strategie pentru zona de sălbăticie din partea de sud-vest a Carpaților, astfel încât aceasta să constituie baza dezvoltării ulterioare a zonei.
- Folosirea rezultatelor obținute, precum și a problemelor întâlnite pentru informarea autorităților publice centrale referitor la problemele de management a zonei de sălbăticie, precum și oportunitățile de dezvoltare durabilă locală și regională.

Aria geografică: Carpații de sud-vest

Beneficiari:

- administrațiile de parcuri naționale și naturale din zona proiectului;
- membri ai comunităților locale;
- turiști;
- proprietarii de afaceri ecoturistice.

Rezultate:

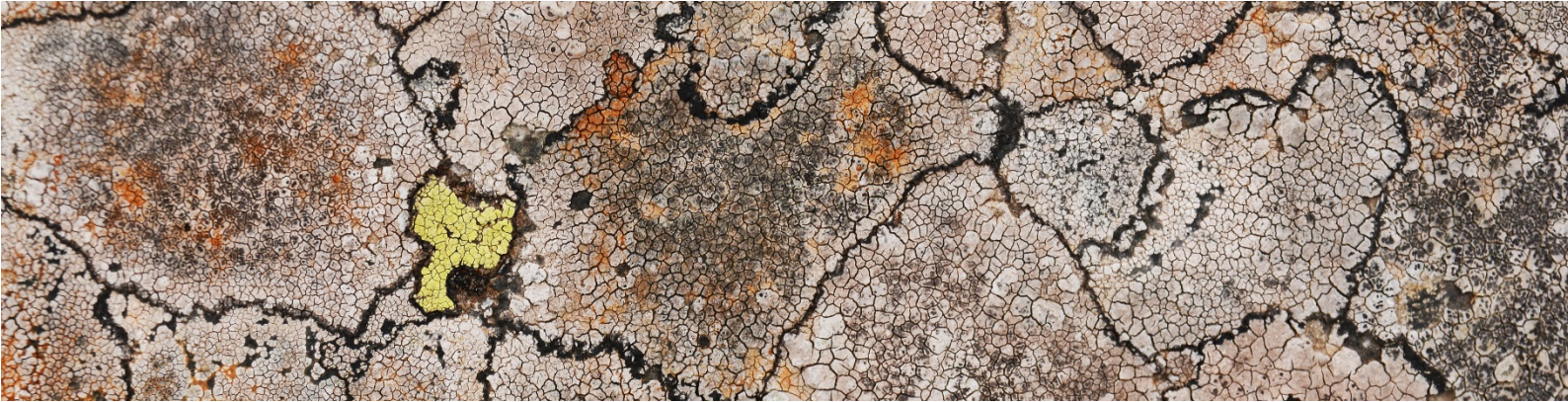
- realizarea unei scurte evaluări a zonei proiectului din punct de vedere turistic, zonarea internă din punct de vedere turistic a fiecăreia din cele 5 arii naturale incluse în zona proiectului și realizarea unei liste de recomandări pentru dezvoltarea durabilă a acestora;
- identificarea a două trasee de lungă distanță, unul de **cicloturism** și unul de **drumeție**, pentru a putea avea o experiență de sălbăticie;
- realizarea broșurii de promovare a experienței de sălbăticie din sud-vestul României în 3 limbi (română, engleză și germană);
- harta destinației de ecoturism Cheile Nerei, parte a **colecției de hărți Discover Eco-Romania - Zenith Maps**;
- ajustarea rețelei de trasee de drumeție în zona Cheilor Nerei prin crearea de bucle pentru drumeții de o zi sau jumătate de zi;
- omologarea tuturor traseelor de drumeție montană din zona Cheile Nerei;
- crearea a 5 trasee de cicloturism în zona Cheilor Nerei;
- crearea și montarea de panouri informative la pensiunile din Cheile Nerei;
- evacuarea panourilor vechi, degradate, din zona Cheile Nerei;
- realizarea **site-ului de promovare a destinației Cheile Nerei**;
- întocmirea și depunerea dosarului de auto-evaluare a destinației Cheile Nerei pentru a obține statutul de destinație ecoturistică din parte Ministerului Turismului;
- participarea la târgul de turism FESPO, Zurich, în ianuarie 2016.

Bugetul AER (în EUR): 97.582 EUR (din care 10% cofinanțare AER)

Parteneri

- WWF Elveția
- WWF România
- ProPark – Fundația pentru arii protejate
- Asociația Ecotur

Finanțatori: Programul de Cooperare Elvețiano-Român

4.2. Unitatea de management a destinației (UMD), factor cheie în dezvoltarea locală durabilă prin ecoturism

Perioada de implementare

Septembrie 2014 – iunie 2019

Problema de fond

Cu toate că în ultimii ani AER a depus eforturi considerabile pentru dezvoltarea destinațiilor de ecoturism, iar Autoritatea Națională pentru Turism, în parteneriat cu AER și INCDT, a dezvoltat metodologia de recunoaștere oficială a acestora (aceste destinații fiind în proces de evaluare), aceste zone nu au ajuns într-un stadiu optim de dezvoltare astfel încât să îndeplinească condițiile de ecoturism implementând un set de măsuri comune și concrete la nivelul destinației. Fiind un domeniu relativ nou, există o nevoie majoră de creștere a capacității de management pe ecoturism la nivelul fiecărei zone și totodată de creștere a capacității profesionale a celor implicați în acest domeniu în special din domeniul privat dar și public.

Scopul proiectului

- *Componenta de advocacy, cooperare și promovare la nivel național și european* - urmărește continuarea integrării ecoturismului ca politică coerentă între măsurile susținute de ANT printr-o acțiune constantă de advocacy și cooperare susținută în mod direct de către AER.
- *Componenta de susținere a înființării de UMD-uri și destinații funcționale* - urmărește definirea și implementarea unor modele de UMD-uri în fiecare destinație de ecoturism (minim șapte destinații).

Obiectivele specifice

- Să existe minim șapte destinații de ecoturism recunoscute de Ministerul Turismului și care să implementeze o politică coerentă de dezvoltare și promovare a ecoturismului.
- Fiecare destinație de ecoturism să fie coordonată de o echipă tehnică numită unitatea de management a destinației (UMD).
- Destinațiile să funcționeze într-o rețea în coordonarea AER, ce devine partenerul constant al Ministerului Turismului în promovarea și dezvoltarea turismului din România.
- Fiecare UMD:
 - să fie recunoscut și apreciat ca manager de destinație de către actorii locali din domeniul privat și public de pe plan local;

- o să aibă capacitatea de a planifica, coordona și implementa politicile locale de ecoturism;
- o să aibă un mecanism de finanțare funcțional.

Aria geografică: nivel național

Beneficiari:

- comunitățile locale preponderent din mediul rural, din vecinătatea sau din interiorul unor arii protejate;
- administrațiile de arii protejate;
- vizitatorii/turiștii din destinațiile de ecoturism;

Rezultate:

Acest proiect este pe o perioadă de patru ani dar efectele au început să se vadă și anume

- Ministerul Turismului consideră importantă rețeaua de destinații cu profil de ecoturism, iar trei dintre acestea sunt oficial recunoscute;
- Eco-romania.ro a devenit un portal de promovare a destinațiilor și a produselor de ecoturism, devenind un portal separat de site-ul AER, www.asociatiaaer.ro;
- Există un program constant, anual, de promovare a rețelei de ecoturism pe plan național și internațional;
- Rețeaua de UMD-uri, cât și AER, au devenit importante în a promova un concept de management performant de destinație turistică.

Bugetul proiectului (în RON): 393.780 lei

Finanțatori: Fundația pentru Parteneriat și Fundația Româno-Americană (RAF)

4.3. Meserii frumoase în destinații frumoase

Perioada de implementare

01 aprilie 2015 – 31 august 2017

Problema de fond

Chiar dacă dezvoltarea ecoturismului și a destinațiilor de ecoturism se află pe agenda publică de mai bine de 8 ani, cadrul la nivel național este departe de a asigura dezvoltarea coerentă a acestui sector. Începând cu anul 2014, Autoritatea Națională pentru Turism a început evaluarea zonelor ce doresc să obțină statutul de destinație de ecoturism, conform sistemului propriu de certificare. Cu toate acestea, în legislația românească nu acoperă conceptul de destinație turistică, iar meseria de manager de destinație turistică nu este inclusă în nomenclatorul meseriilor din România, cu atât mai puțin să aibă un standard ocupațional. Pe lângă aceste probleme structurale, AER a observat că în general există o slabă pregătire a ghizilor turistici ce prestează programe bazate pe natură: nu au cunoștințe elementare despre conservare și arii protejate, nu stăpânesc tehnici de bază despre activitatea pe care o practică și nu urmează regulat cursuri de prim-ajutor. Toate acestea au un impact negativ asupra performanței ghizilor și, implicit, asupra satisfacției turiștilor.

Scopul proiectului

Consolidarea dezvoltării durabile și conservarea naturii prin ecoturism în zonele rurale care includ zonele protejate.

Obiectivele specifice

- creșterea performanței managementului destinațiilor de ecoturism prin perfecționarea calității resurselor umane locale în vederea stimulării dezvoltării durabile în șapte regiuni cu zone protejate și servicii turistice la scară mică din România;
- creșterea calificării furnizorilor de servicii din România care oferă una dintre activitățile de bază de ecoturism;
- creșterea gradului de conștientizare a publicului larg cu privire la oferta de ecoturism de înaltă calitate din România.

Aria geografică: național

Parteneri: ProPark – Fundația pentru Arii Protejate (aplicant) și CIPRA Elveția

Beneficiari

- părțile interesate din destinațiile de ecoturism;

- afaceri ecoturistice;
- administrațiile publice naționale;
- publicul din București și alte orașe mari.

Rezultate:

- înscrierea meseriei de manager destinație turistică în COR;
- elaborarea standardului pentru noua meserie și înregistrarea acestuia la ANC;
- 30 de persoane cu cunoștințe îmbunătățite pentru servicii de ghidare turistică în natură prin realizarea a unui curs de bază, urmat de modulele practice pentru fiecare din cele 6 activități ecoturistice (drumeție, călărie, observarea faunei și florei, activități pe ape, mountain biking și schi de tură);
- Crearea unui interes crescut la nivelul autorităților centrale și locale privind meseria de manager de destinație turistică;
- 11 persoane cu cunoștințe îmbunătățite de managementul destinației turistice ca urmare a vizitei de studiu în Elveția.
- realizarea și publicarea a 6 ghiduri de bune practici pentru cele 6 activități;
- participarea la 7 evenimente de promovare a ecoturismului (Salonul Bicicletei, Festivalul de ecoturism din Fundata, EcoMarathon, Bookfest, Street Delivery, Transylvanian Horse Show și ExTerra Triathlon Băile Tușnad);
- retipărirea broșurii de promovare a rețelei de destinații de ecoturism în 9000 de exemplare, română și engleză;
- realizarea și tipărirea unei broșuri de promovare a celor 6 activități ecoturistice în 4000 de exemplare, română și engleză;
- desfășurarea unui curs despre managementul destinațiilor turistice cu experți din Austria și Elveția;
- organizarea unui workshop la nivel național despre managementul destinațiilor turistice;
- 6 programe turistice evaluate conform sistemului de certificare Eco-România.

Bugetul proiectului (în RON): 273.713,00 CHF (din care 74.006 CHF reprezintă bugetul AER)

Finanțatori: Proiect cofinanțat printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă.

4.4. Țara Hațegului – Retezat: destinația ecoturistică de excelență a României

Perioada de implementare

01 aprilie 2016 – 30 septembrie 2017

Problema de fond

La nivelul României nu există instrumente care să permită determinarea profilului destinației și al vizitatorilor. Aceste instrumente stau la baza dezvoltării destinațiilor turistice de orice natură, ajutând la fundamentarea politicilor de marketing sau a celor publice.

Scopul proiectului

Furnizarea de instrumente cheie pentru a crește calitatea procesului de decizie publică pentru măsurile de dezvoltare a ecoturismului alături de protejarea naturii. Aceste instrumente vizează asigurarea monitorizării fluxurilor turistice și ale impactului lor asupra naturii și comunității locale.

Obiectivele specifice

- dezvoltarea unui model de sistem de monitorizare a vizitatorilor pentru o destinație de ecoturism, care poate fi aplicabil la nivel național;
- scoaterea în evidență a profilului ecoturistic al zonei prin afaceri mai responsabile și de o calitate ecologică mai bună;
- promovarea Țării Hațegului – Retezat la nivel național ca destinație de ecoturism de top în România.

Aria geografică: destinația ecoturistică Țara Hațegului - Retezat

Parteneri: Asociația pentru Dezvoltarea Turismului Social și de Sănătate și Asociația de Turism Retezat

Beneficiari:

- administratori ai zonelor protejate;
- autorități locale;
- asociații turistice locale;
- companii din domeniul turistic.

Rezultate:

- realizarea unui sistem de monitorizare turistică pilot la nivelul destinației de ecoturism Țara Hațegului Retezat și colectarea de date pe durata unui an calendaristic, conform unei metodologii de monitorizare;
- realizarea unei broșuri de promovare a destinației în română și engleză, a câte 2000 de bucăți / ediție;
- realizarea unui nou website de promovare a destinației cu informații complete prezentate în română și engleză;
- evaluarea a 8 pensiuni din cadrul destinației conform sistemului de certificare în ecoturism Eco-România;
- organizarea unui workshop la nivel național cu tema Managementul performant al destinațiilor de turism în România și Europa, la care au participat reprezentanți din destinațiile turistice, mediul academic, sectorul guvernamental și mediul privat.
- realizarea unei baze de date cu fotografii de bună calitate din destinație;
- dezvoltarea unui ghid pentru monitorizarea vizitatorilor bazat pe experiența din Țara Hațegului - Retezat.

Bugetul proiectului: 76.121 CHF (66.971,26 CHF valoarea grantului și 9.149,74 CHF cofinanțare)

Finanțatori: Proiect co-finanțat printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă.

4.5. Ecoturism de la cifre la fapte

Perioada de implementare

1 iulie 2017 – 30 iunie 2019

Problema de fond

Destinațiile de ecoturism sunt insuficient consolidate, existând în continuare nevoie de eforturi susținute pentru transfer de know-how, dezvoltare și promovare. O finanțare suplimentară de aproximativ 60.000 de dolari a primit atât AER, cât și fiecare din cele șapte destinații pentru a contribui la atingerea obiectivelor menționate mai sus.

Scopul proiectului

Dezvoltarea infrastructurii ecoturistice și a eforturilor de marketing ale destinațiilor ecoturistice.

Obiectivele specifice

- Realizarea unui set politici de marketing și dezvoltare de produse pentru cele 7 destinații de ecoturism, conform profilului vizitatorilor și al destinației pe baza rezultatelor reale provenite din studii cu date actuale din teren, disponibile în jumătatea a doua a anului 2018, valabile pe un orizont de 3 ani.
- Îmbunătățirea performanței OMD-ului în relația cu rețeaua locală prin realizarea unui plan anual de acțiuni și monitorizarea îndeplinirii acestuia.
- Creșterea notorietății rețelei de destinații de ecoturism la nivel intern și internațional prin activități de promovare țintite offline și online.

Aria geografică: nivel național

Beneficiari

- comunitățile locale preponderent din mediul rural, din vecinătatea sau din interiorul unor arii protejate;
- administrațiile de arii protejate;
- vizitatorii/turiștii din destinațiile de ecoturism;

Rezultate așteptate

Deocamdată proiectul este într-o fază incipientă și încă nu putem vorbi de efecte produse, dar acestea sunt rezultatele așteptate:

- implementarea unui sistem de monitorizare turistică și colectarea de date statistice ce vor fi mai apoi analizate și care vor sta la baza deciziilor de management și marketing;
- realizarea planului de acțiuni anual și monitorizarea implementării acestuia;
- participarea la 4 târguri de turism internaționale și la 4 evenimente naționale;
- campanie de promovare online a platformei www.eco-romania.ro;
- mentenanța tehnică a platformei www.eco-romania.ro.

Bugetul proiectului (în USD): 69.200 USD (din care 9.200 USD cofinanțare AER)

Finanțatori: Fundația pentru Parteneriat și Fundația Româno-Americană (RAF)

4.6. Colecția de hărți Discover Eco-Romania – Zenith Maps

AER este în parteneriat cu Zenith Maps pentru realizarea unei colecții de hărți a destinațiilor ecoturistice din România. În anul 2013 a apărut o singură hartă.

Obiectivele colecției de hărți:

- promovarea României ca o destinație importantă la nivel European pentru turismul în natură.
- includerea treptată în colecție a tuturor destinațiilor de ecoturism.
- evidențierea atracțiilor naturale și culturale, a activităților turistice și a serviciilor ecoturistice.
- promovarea principiilor de ecoturism și al sistemului de certificare „Eco-România” al Asociației de Ecoturism din România.

Caracteristicile colecției:

- hărți de înaltă acuratețe;
- traseele și punctele de interes au fost culese în teren cu GPS-ul;
- promovează destinațiile ecoturistice și reprezintă un mini-ghid în același timp;
- hărțile sunt plastificate, fiind rezistente la ploaie și vânt.

Din colecție fac parte:

- Colinele Transilvaniei (Nr. 1-2)
- Țara Branului (Nr. 3)
- Țara Hațegului - Retezat (Nr. 4)
- Postăvaru - Poiana Brașov (Nr. 5)
- Valea Arieșului - Padiș (Nr. 6)
- Băile Tușnad și împrejurimile (Nr. 7)
- Parcul Național Piatra Craiului (Nr.8)
- Țara Dornelor (Nr. 9)
- Munții Măcinului (Nr.10)
- Munții Bucegi (Nr. 11)
- Mara – Cosău – Creasta Cocoșului (Nr. 12)
- Pădurea Craiului (N. 13)
- Cheile Nerei (Nr. 14)
- Parcul Național Cozia (Nr. 15)

5. CONȘTIENTIZARE

Apariții în mass-media

- Mai 2017: apariția articolului *7 moduri de a petrece o vacanță activă în România* în revista EcoMarathon;
- Mai 2017: apariția unui interviu cu Andrei Blumer pe marginea brandului de țară în publicația www.reportervirtual.ro;
- Parteneriat cu TOTB și Fundația Friends for Friends pentru un proiect editorial de descoperire a destinațiilor de ecoturism și a oamenilor din acestea. Toate articolele publicate sunt disponibile în secțiunea [Descoperă Eco-România a platformei Think Outside the Box](#).
- August 2017: 7 apariții în presa națională cu ocazia lansării comunicatului de presă referitor la necesitatea managementului destinațiilor turistice;
- Septembrie 2017: 7 apariții în presa națională cu ocazia lansării comunicatului de presă referitor la rezultatele monitorizării turistice pilot din Țara Hațegului – Retezat;
- Decembrie 2017: articol amplu despre destinațiile de ecoturism publicat în revista National Geographic Traveler. Textul a fost scris de Roxana Farca de la LumeaMare.ro, pe baza experiențelor proprii din cele 12 destinații.
- Decembrie 2017: o serie de 5 articole publicate în numărul 9 al revistei de limbă engleză Another Escape, număr în cadrul căruia AER a fost partener.

6. ADVOCACY

Pe parcursul anului 2017 AER a depus eforturi în activități de advocacy pe trei direcții principale:

- **Clarificarea statutului destinațiilor turistice și a celor de ecoturism** în special. În acest sens, Grupul de inițiativă pentru Organizațiile de Management a Destinației (GI-OMD) a avut întâlniri regulate și a inițiat un dialog cu ministrul turismului, activități care însă nu s-au concretizat în reglementarea domeniului, deși a existat o inițiativă în acest sens.
- **Implicare în procesul consultativ pe marginea noului proiect de lege a turismului.** Astfel, în urma consultării cu membrii săi, AER a trimis un punct de vedere către Ministerul Turismului cu observații punctuale. Iată paragraful de deschidere al scrisorii: *„Vă aducem la cunoștință punctul nostru de vedere cu privire la proiectul de Lege a turismului aflat în faza de consultare publică. Considerăm că acest proiect de lege trebuie rediscutat și reconceptualizat din faza inițială în parteneriat cu asociațiile și instituțiile de profil pe teme/secțiuni, întrucât în forma actuală nu corespunde situației dinamice actuale a turismului internațional la care turismul românesc trebuie să se*

racordeze și nu transpune o viziune clară în termeni legislativi, promovând suprapuneri de termeni și concepte și lansând structuri și programe ce trebuie mai profund analizate ca impact.”

- **Managementul performant al destinațiilor turistice** ce s-a realizat prin câteva activități punctuale pentru profesionalizarea domeniului:

- o Organizarea unui curs cu tema *managementul destinației turistice* cu specialiști din Elveția și Austria. Cursul a cuprins în mare parte o simulare a activității diferiților actori din cadrul unei destinații turistice. Scopul simulării a fost de a înțelege mai bine atât rolul fiecărui partener la nivelul destinației, dar mai ales de a înțelege procesele și cauzalitățile ce determină buna funcționare a unei destinații turistice. Exercițiul a implicat operarea unor date financiare și statistice complexe, pe baza cărora se luau deciziile strategice la nivel de afacere sau destinație.

- o Organizarea workshop-ului național cu tema *Managementul performant al destinațiilor de turism în România și Europa*. Evenimentul a avut loc în data de 28 septembrie 2017, în București, iar participanții au fost extremi de variați: reprezentanți ai altor ONG-uri implicate în dezvoltare durabilă, antreprenori în turism, reprezentanți ai mediului academic și studenți, reprezentanți ai Ministerului Turismului și ai Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Turism, jurnaliști și bloggeri de turism. Workshopul s-a axat pe nevoia de date reale de la nivelul unei destinații turistice pentru fundamentarea deciziilor de marketing și management, cu rezultatele monitorizării din Țara Hațegului – Retezat ca studiu de caz.

În cadrul acestui eveniment au fost prezentate exemplele de bune practici și din alte destinații turistice din România, AER punând accent pe colaborare și conlucrare la nivelul organizațiilor de management de destinație.

La această întâlnire a luat parte și un reprezentant al Ambasadei Elveției la București, dl. Roland Python, directorul Contribuției Elvețiene în România.

Evenimentul a fost extrem de bine primit, dovadă fiind și mesajele de feedback primite din partea participanților.

7. CERTIFICARE ÎN SISTEMUL „ECO-ROMÂNIA”

Modificarea sistemului de certificare

Consiliul Director al AER a decis modificarea definiției spațiilor de cazare din Ghidul pentru procedura de evaluare Eco-România astfel:

Spații de cazare: pensiuni turistice / agroturistice (maxim 15 camere, totalizând maxim 60 de locuri) și alte structuri de primire turistică autorizate în baza legislației în vigoare cu maxim 25 de spații de cazare (prin spații de cazare se înțelege camere, bungalouri, locuri de cort, rulote etc.)

Comisia de certificare

La finele anului 2017, comisia de certificare avea în componență următoarele persoane:

- Carmen Chașovschi, conferențiar universitar la Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava;
- Andrei Blumer, președintele AER;
- Doru Tudorache, cercetător de gradul III la INCDT.

Produse certificate – situația la finele lui 2017

- produse certificate în total: 93
- produse cu certificat valabil: 40
- produse evaluate în 2017: 11, din care 8 au primit certificarea Eco-România
- produse reevaluate în 2017: 1

Produse certificate operate de membri ai AER

- Absolute Carpathian: 8-days Lynx, Bear and Beaver Watching
- Carpathian Nature Tours: Carpathian Walking & Bears (WVR)
- Cincșor.Transilvania.Case de Oaspeți
- Hilde's Residence Boutique Hotel
- Inter Pares: Hiking from Chalet to Chalet in Făgăraș and Piatra Craiului Mountains
- My Romania: Mers pe jos în Maramureș
- Noroc Romania: Mountain Biking Tour
- Pensiunea Bio-Haus
- Pensiunea Casa dintre Sălcii
- Pensiunea Copșamare
- Pensiunea La Roată
- Tion Reisen: Explorarea Deltei Dunării
- Tymes Tours: The Undiscovered Southern Carpathians
- Villa Abbatis: Riding Tour in Transylvania
- Villa Hermani, Carpathian Nature Tours

Produse certificate care nu sunt operate de membri ai AER:

1. Țara Hațegului

- Cabana Codrin - Cârnic

2. Delta Dunării

- Pensiunea Casa dintre Sălcii, Uzlina
- Pensiunea Doi Căpitani – Crișan
- Limanul Resort - Chilia Veche

3. Eco Maramureș

- Pensiunea Lucia – Ocna Șugatag
- Pensiunea La Pinte Haiducu – Mara
- Pensiune și camping Babou – Breb
- Village Hotel, Breb

4. Colinele Transilvaniei:

- Cincșor.Transilvania.Case de Oaspeți, Cincșor
- Pensiunea Bio-Haus, Nucet
- Pensiunea Copșamare, Copșa Mare
- Pensiunea Viscri 125, Viscri
- Villa Abbatis: Riding Tour in Transylvania

5. Zărnești – Piatra Craiului:

- Pensiunea Casa Muntelui - Fundata
- Pensiunea Daniela - Moieciu de Sus
- Pensiunea Fundățica - Fundata
- Pensiunea Meridian - Fundata
- Pensiunea Orzan - Moieciu de Sus
- Pensiunea Șleaul Mândrului - Fundata
- Pensiunea Vlahia Inn - Moieciu de Sus

6. Pădurea Craiului:

- Camping Turul – Remetea
- Pensiunea Dorel Codoban – Lazuri
- Pensiunea Hanu Brătcuței – Bratca
- Pensiunea Turul – Remetea

7. Băile Tușnad și împrejurimile:

- Hotel Fortuna, Băile Tușnad

8. Mărginimea Sibiului

- Reky Travel: Tură de drumeție în Carpații Meridionali

8. INFORMARE & MARKETING

8.1. Materiale publicate

Materiale de promovare pentru membrii AER

Cu scopul de a promova membrii AER la nivel național și internațional prin intermediul târgurilor de turism, în decursul anului 2017 s-au editat următoarele materiale de promovare:

- **Catalogul AER 2018**, în varianta bilingvă engleză-germană (1500 de buc).
- **Pliantul AER**, în trei variante de limbă (română, engleză și germană), câte 3000 de exemplare fiecare.

Alte materiale de promovare

De asemenea, în cadrul proiectelor aflate în implementare au mai fost realizate următoarele materiale de promovare:

- Broșura **Redescoperă România - 11 destinații pentru ecoturism** - publicație retipărită, aceasta a fost tipărită în 9000 de exemplare, în limbile română și engleză. Broșura a fost inițial finanțată prin proiectul *Rețeaua Națională de Destinații de Ecoturism*, iar retipărirea a avut loc în cadrul proiectului *Meserii Frumoase în Destinații Frumoase* și este disponibilă în format electronic pe website-ul AER.
- Broșura **Descoperă sălbăticia din Carpați** - publicație retipărită în 2000 de exemplare în limba română, după ce fusese anterior tipărită în 4000 de exemplare în limbile engleză și germană. Broșura a fost finanțată prin proiectul *Sălbăticia din Carpați, bogăție pentru oameni* și este disponibilă în format electronic pe website-ul AER.
- Broșura **Descoperă Țara Hațegului** - publicație nouă, aceasta a fost tipărită în 4000 de exemplare, în limbile română și engleză. Broșura a fost finanțată prin proiectul *Țara Hațegului – Retezat: destinația ecoturistică de excelență a României* și este disponibilă în format electronic pe website-ul AER.
- Broșura **6 experiențe pentru trup și suflet** – publicație nouă, aceasta a fost tipărită în 4000 de exemplare, în limbile română și engleză. Broșura a fost finanțată prin proiectul *Meserii Frumoase în Destinații Frumoase* și este disponibilă în format electronic pe website-ul AER.

Publicații tehnice

Pe lângă materialele de promovare, AER a mai realizat publicații tehnice, după cum urmează:

- **Manualul practic pentru monitorizarea unei destinații turistice** a fost elaborat spre a fi folositor unui coordonator de destinație turistică de tip organizație de management a destinației (OMD) în procesul de planificare a monitorizării destinației turistice. Cu toate că experiența practică în implementarea metodelor descrise în acest manual se bazează pe monitorizarea unei destinații de ecoturism, metodele și etapele descrise

pot fi utilizate și pentru monitorizare cu succes a oricărei destinații de turism independent de profilul ei (balneo-climateric, cultural etc.).

Acest document este conceput ca un instrument practic și simplu de utilizat, pe bază de pași/etape. Conținutul manualului poate folosi direct în elaborarea procesului de monitorizare sau poate fi baza unei cereri de asistență din partea unei instituții/organizații cu experiență în acest domeniu. Acesta este motivul pentru care conținutul acestui document a fost limitat la un minim necesar pentru înțelegerea procesului de monitorizare.

Publicația a fost co-finanțată de Elveția prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă. Publicația a fost realizată în cadrul proiectului [Tara Hategului – Retezat: destinația ecoturistică de excelență a României.](#)

- **Manuale de bune practici pentru ghizi pe 6 domenii:** drumeție, observarea florei și faunei, cicloturism, turism ecvestru, activități pe apă și schi de tură. Scopul acestui demers a fost creșterea calității serviciilor de ghidare turistică, astfel încât să răspundă nevoilor în creștere de pe piața internă și externă.

Foto 1: Coperțile celor 6 ghiduri

Toate materialele pot fi consultate pe [website-ul asociației, secțiunea Resurse.](#)

8.2. Excursii de informare

Excursie de informare în Cheile Nerei

În cadrul proiectului *Sălbăticia din Carpați, bogăție pentru oameni* a fost organizat un infotrip pentru promovarea destinației Cheile Nerei. Participanții la excursia de informare au fost bloggeri români de turism, atent selectați astfel încât să corespundă profilului destinației. Excursia a avut loc în perioada 20-23 aprilie 2017 și a fost coordonată de Cristi Bădoiu de la [Tymes Tours](#). Scopul infotrip-ului a fost de a populariza zona ca o destinație de vacanță pe mai multe zile și de a descoperi atracțiile turistice dincolo de faimoasele Cheile Nerei sau Cascadele Beușniței.

Câteva articole care au apărut în urma acestei activități sunt:

- [Ce să faci în Cheile Nerei timp de o săptămână?](#)
- [Zi de rafting prin Cheile Nerei](#)
- [Drumetrie molcomă în Cheile Nerei](#)

Excursie de informare pentru Another Escape

Această excursie de informare a fost rezultatul a 8 luni de planificare. Doi jurnaliști de la [Another Escape](#) au vizitat în perioada 22 aprilie - 8 mai 2017 mai multe zone din țară: Parcul Natural Putna-Vrancea, zona Brașovului, Valea superioară a Ialomiței cu zona proiectului celor de la [Fundatia Conservation Carpathia](#), [destinația de ecoturism Eco Maramureș](#) și Armeniș - zona de reintroducere a zimbriilor coordonată de [WWF România](#). Selectarea acestor zone a fost realizată de cei de la Another Escape pe baza propunerilor noastre și a interesului lor din punct de vedere editorial.

Revista a apărut în noiembrie 2017 și cuprinde următoarele articole despre România:

Amongst the Trees

Essay: The bosky landscapes of Romania's Carpathians and the country's tousel relationship with its natural surrounds.

Putna Vrancea

A journey through snowy landscapes, icy rivers, and deep forests in the Vrancea Mountains, Romania.

The Wilds of Carpathia

Feature: One of the most ambitious rewilding projects in Europe and its vision for Romania's future.

Wild Beasts Back from the Brink

Feature: The return of the European bison to the Southern Carpathians

Maramureș

A traditional way of life lived close to nature and in tune with the seasons.

Foto 2: Articol din revista Another Escape

Organizarea acestui infotrip a fost posibilă cu sprijinul membrilor și partenerilor AER.

8.3 Parteneriate pentru promovare

Descoperă Eco-România pe platforma Think Outside the Box

AER, în parteneriat cu [Fundatia Friends for Friends](#), a susținut proiectul editorial al [Think Outside the Box](#) de descoperire a destinațiilor de ecoturism și a oamenilor din acestea. Acest proiect a fost susținut financiar de către [Romanian American Foundation](#) și vizează cele 7 destinații incluse în proiectul [Unitatea de Management a Destinației](#).

Articolele sunt disponibile în secțiunea [Descoperă Eco-România a platformei Think Outside the Box](#).

National Geographic Traveler

Parteneriatul cu [National Geographic Traveler](#) s-a materializat în cursul lunii decembrie prin apariția ediției de iarnă a revistei care a inclus un amplu articol despre rețeaua de destinații de ecoturism. Textul a fost scris de Roxana Farca de la [LumeaMare.ro](#), pe baza experiențelor proprii din cele 12 destinații.

8.4. Mediul online

Website-ul asociatia-aer.ro

Site-ul de prezentare a activității și produselor asociației a fost actualizat cu informațiile nou apărute pe parcursul anului 2017.

Website-ul eco-romania.ro

S-a continuat munca de încărcare de informații ecoturistice referitoare la serviciile oferite de membri AER sau certificare Eco-România, calendarul de evenimente din destinațiile de

ecoturism, traseele de bicicletă sau cele tematice. În același timp s-au rezolvat unele probleme de funcționalitate și de ergonomie pentru a îmbunătăți experiența de utilizare.

Contul de Facebook

Continuă tendința ascendentă a paginii de Facebook, aceasta înregistrând anul acesta o creștere organică de aproximativ 15%, față de 50% pentru anul 2016. La finalul lui 2017 numărul total de like-uri era 4.491, față de 3.929 la finalul lui 2016. Această creștere s-a datorat în mare parte activităților implementate în cadrul proiectelor aflate în desfășurare. Profilul paginii a rămas identic, punând accent pe activitățile AER, ale membrilor, pe noutățile din destinațiile cu profil ecoturistic și pe diverse aspecte de mediu și de turism din România.

Promovarea produselor certificate

Continuă parteneriatul cu ECOTRANS (European Network for Sustainable Tourism Development) început în anul 2014, în cadrul căruia ni s-a oferit oportunitatea de a promova produsele certificate Eco-Romania pe portalul DestiNet (Sustainable Tourism Information Portal). DestiNet este un portal independent ce își propune să faciliteze crearea de legături la nivel global între persoanele și organizațiile ce au ca misiune practicarea și dezvoltarea turismului sustenabil. Portalul este administrat de rețeaua ECOTRANS.

8.5. Târguri de turism

Pe parcursul anului 2017 echipa AER sau membrii asociației au participat la 12 târguri de turism sau evenimente de promovare:

Nr. Crt.	Denumire	Locație	Perioada	Participanți
1.	Ferien Messe	Austria / Viena	12-15 ianuarie	Carpathian Nature Tours
2.	CMT	Germania / Stuttgart	14-22 ianuarie	Carpathian Nature Tours și Inter Pares
3.	Destinations	Marea Britanie / Londra	2-5 februarie	Active Travel, Carpat Bike, DiscoverRomania, Explore Romania, Mocănița de pe Valea Vaserului, My Romania, Noroc Romania, Phototour
4.	ITB	Germania / Berlin	8-12 martie	Carpathian Nature Tours
5.	Salonul Bicicletei	România / București	1-2 aprilie	AER și 8 destinații de ecoturism
6.	Festivalul de ecoturism Fundata	România / Fundata, jud. Brașov	8 aprilie	AER
7.	EcoMarathon	România / Moeciu de Sus, jud. Brașov	6 mai	AER

8.	Bookfest	România / București	24-28 mai	AER, Asociația Mioritics
9.	Street Delivery	România / București	9-11 iunie	AER
10.	Transylvanian Horse Show	România / Prod, jud. Sibiu	16-18 iunie	AER
11.	ExTerra Triathlon	România / Băile Tușnad, jud. Harghita	8 iulie	AER
12.	World Travel Market	Marea Britanie / Londra	6-8 noiembrie	Active Travel
13.	Photo + Adventure	Austria / Viena	10-12 noiembrie	AER, Active Travel, Colinele Transilvaniei, Descoperă Delta Dunării, Pădurea Craiului. Phototour, Tioc Nature & Study Travel

Foto 3: Salonul Bicicletei, 1 aprilie 2017, București

9. STATISTICA TURIȘTILOR LA NIVELUL MEMBRILOR AER

AER realizează în fiecare an o statistică internă cu privire la numărul de turiști ce folosesc serviciile membrilor noștri. Datorită faptului că numărul de membri variază de la un an la altul, aceste date nu sunt relevante la nivel național sau dacă sunt raportate la alți ani, însă oferă o analiză interesantă cu privire la țările de proveniență a turiștilor și durata medie a sejurului acestora.

Pentru corecta interpretare a datelor colectate la nivelul anului 2017, facem următoarele precizări:

- În rândul membrilor asociației au intrat un tur-operator și o unitate de cazare cu volume mari de turiști, care au un impact ridicat asupra datelor statistice;
- Majoritatea membrilor cu volume mari de turiști sunt axați în mod deosebit pe piața internă;
- La nivelul tipului de programe turistice și a activităților preferate de turiști, cei veniți din afară preferă programele active și au o durată de ședere mai lungă, pe când turiștii români preferă vacanțele de relaxare la pensiune sau programe turistice care în general nu presupun mișcare în natură, de durată scurtă (sub 3 nopți).

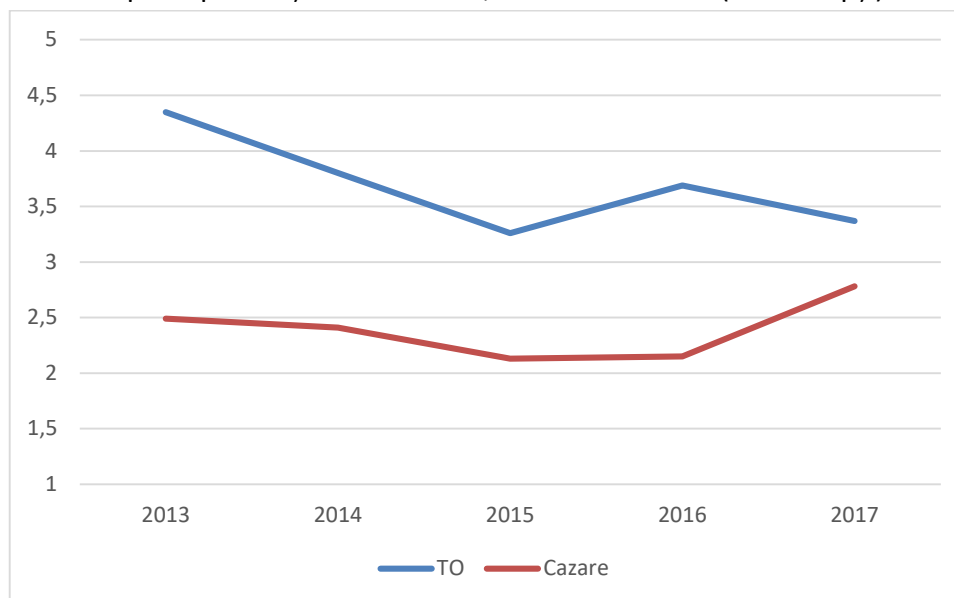

Figura 1: Evoluția duratei medii de ședere

Astfel, în ceea ce privește evoluția duratei medii de ședere, observăm în graficul de mai sus că aceasta este pe un trend pozitiv (3,07 nopți față de 2,72 în 2016), cu o apreciere considerabilă pentru unitățile de cazare, în timp ce tur-operatorii au înregistrat o mică scădere. Aceste

variații pot fi puse atât pe seama variației numărului și tipului de membri AER care trimit datele statistice, cât și pe faptul că unii furnizori de servicii de cazare au implementat tehnici de filtrare a clienților astfel încât durata medie de ședere a crescut.

Graficul țărilor de proveniență a turiștilor (figura 2) este unul foarte interesant prin prisma rolului dominant pe care îl are România (57%). Referitor la acest segment foarte important de turiști, trebuie să avem în vedere faptul că durata medie de ședere este de sub 3 nopți (adică predomină turismul de weekend), iar impactul economic pe plan local este unul relativ modest (rar folosesc servicii specializate de ghidare, cheltuieli mai puțin decât turiștii străini, sunt prea puțin interesați de impactul asupra naturii sau a culturii locale, iar vizitele lor au un puternic caracter sezonier).

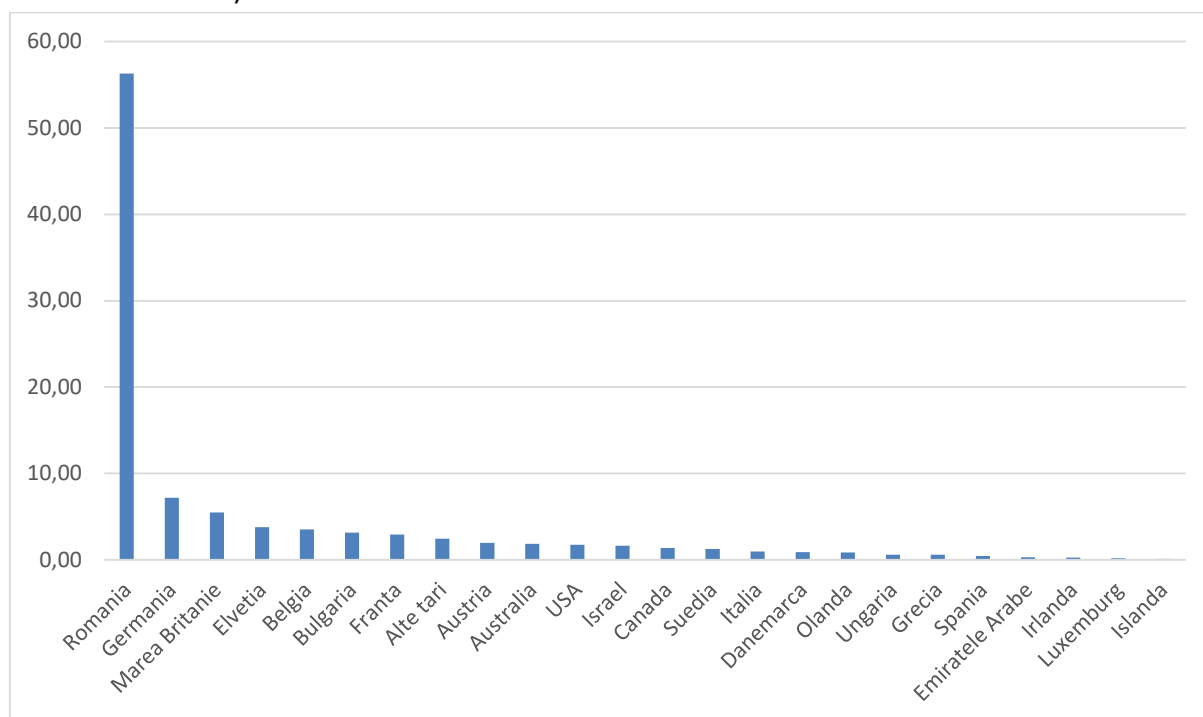

Figura 2: Distribuția turiștilor pe țări

Dacă din analiza de mai sus scoatem România, vom obține un grafic mai ușor de citit și de interpretat cu privire la țările de proveniență a turiștilor străini (figura 3). Vom observa astfel că țările generatoare de turiști au rămas în mare la fel ca în anii precedenți: pe primul loc se află Germania, urmată de Marea Britanie, Elveția, Belgia și Franța. Reiese, așadar, că țările vorbitoare de limba germană (reprezentate de Germania, Austria și parțial Elveția) ocupă cel mai important segment, urmate de țările vorbitoare de limba engleză (Marea Britanie, Irlanda, SUA, Canada și Australia) și de cele vorbitoare de limba franceză (Franța și Belgia).

Un loc surprinzător este ocupat de Bulgaria, țară din care provin turiști interesați mai ales de programe de observarea a păsărilor în Delta Dunării sau de activități pe apă.

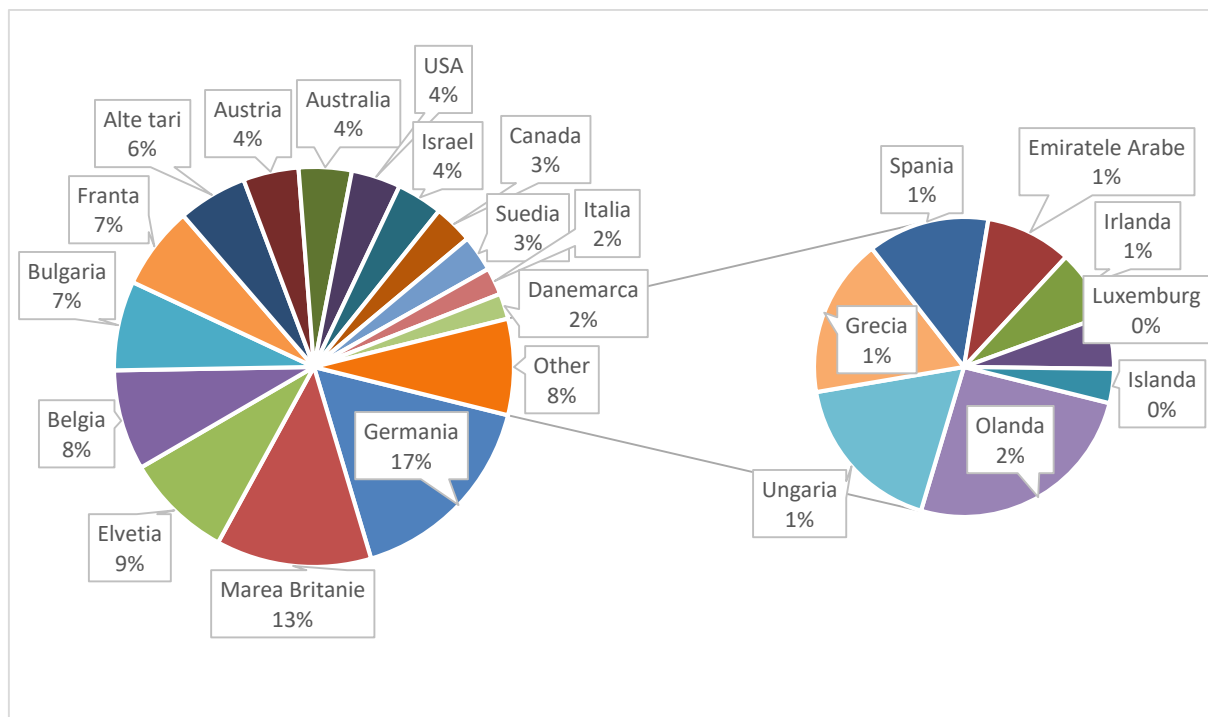
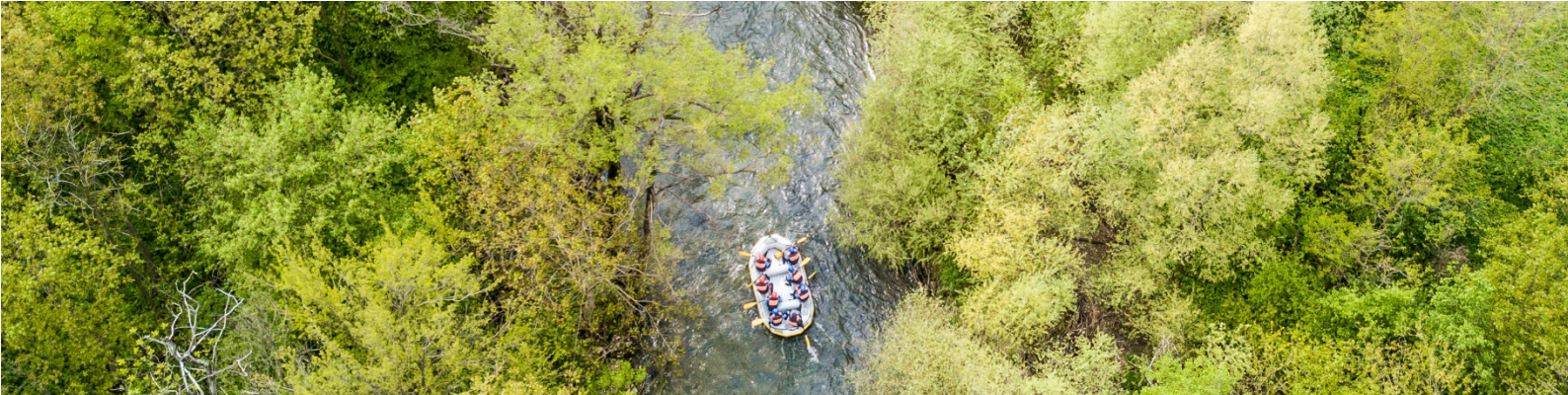

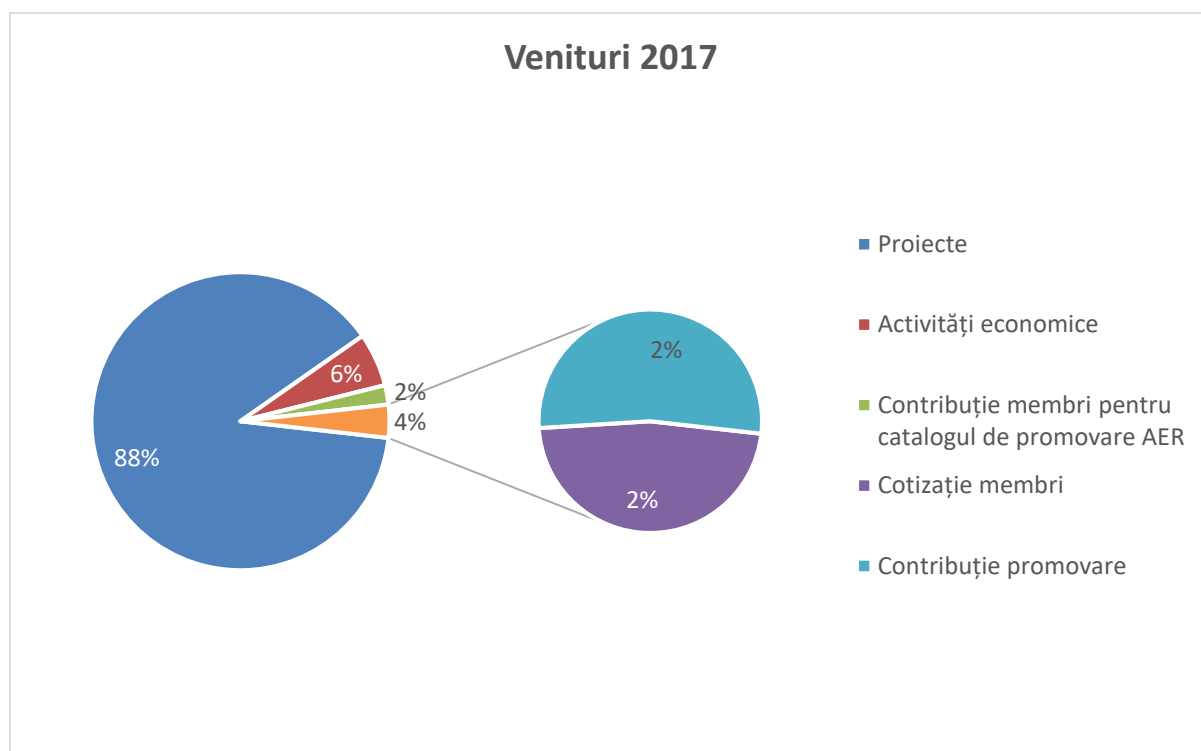
Figura 3: Distribuția turiștilor pe țări, mai puțin România (procentele sunt raportate la numărul total de turiști raportat de membrii AER)

10. SITUAȚIA FINANCIARĂ (BUGETUL) PE ANUL 2017

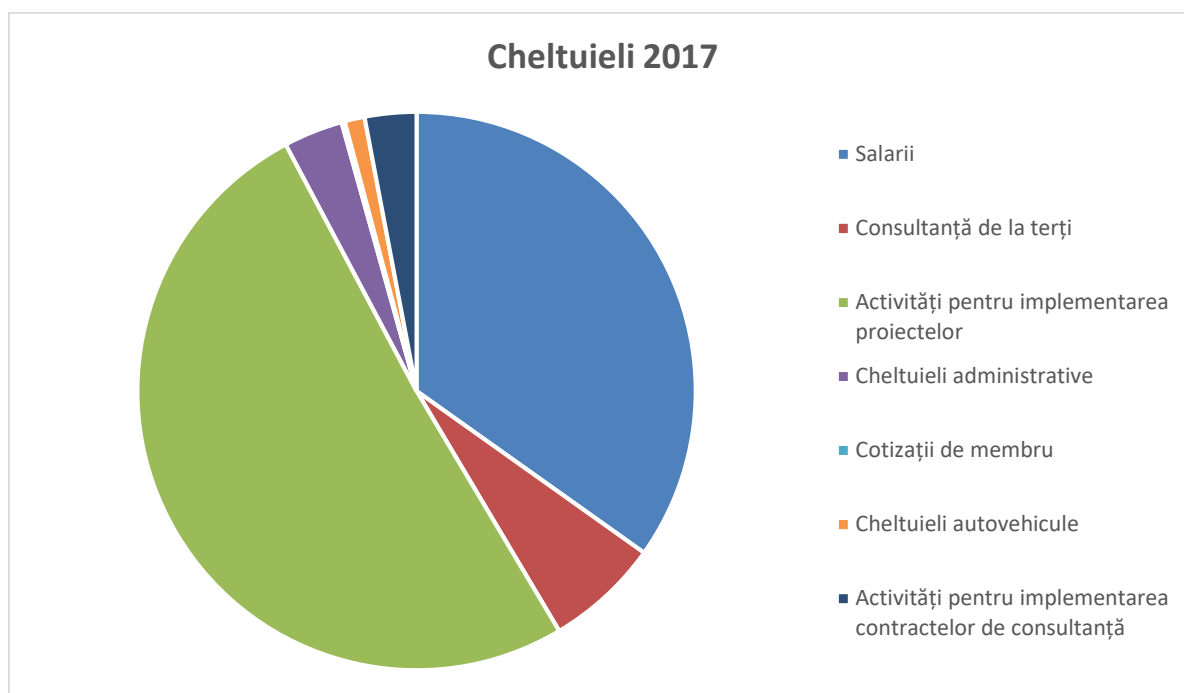
Venituri 2017

Surse	Lei
Proiecte	492.475
Activități economice	32.380
Contribuție membri pentru catalogul de promovare AER	11.709
Cotizație membri	9.400
Contribuție promovare	10.500
TOTAL	556.464

Cheltuieli 2017

Cheltuieli	Lei
Salarii	216.857
Consultanță de la terți	41.256
Activități pentru implementarea proiectelor	316.052
Cheltuieli administrative	21.359
Cotizații de membru	1.175
Cheltuieli autovehicule	7.190
Activități pentru implementarea contractelor de consultanță	18.625
TOTAL	622.513

11. ECHIPA NOASTRĂ ÎN 2017

Andrei Blumer
Președinte

Bogdan Papuc
Director executiv

Bianca Burlea
Manager financiar

Delia Fratu
Responsabil destinații de ecoturism

Consiliul Director al AER:

- Andrei Blumer – andrei.blumer@eco-romania.ro
- Erika Stanciu - erika.stanciu@propark.ro
- Hermann Kurmes - office@cntours.ro
- Mihai Dragomir - mihai@mioritics.ro
- Mugur Pop – mugurpop@gmail.com

Autori fotografii: Dan Dinu, Mihai Dragomir, Călin Gabor, Mihai Moiceanu, Andrei Posmoșanu, Daniel Secărescu, Călin Stan, Vlad Dumitrescu.